

Onemocnění novým koronavirem 2019-nCoV, nově pojmenovaným jako „COVID-19“ (coronavirus disease 2019)

Základní informace o onemocnění

Výskyt: První případy onemocnění byly hlášeny z Wu-chanu, provincie Chu-pej v Číně 31. 12. 2019. Onemocnění se vyskytlo u lidí, kteří pracovali nebo navštívili trh, kde jsou prodávány živé ryby, mořské plody, kuřata, netopýři, svišti, ptáci aj. živočišné produkty, kde dochází i k jejich zpracování a konzumaci. Dne 13. 1. 2020 byl hlášen první importovaný laboratorně potvrzený případ onemocnění do Thajska. Podle ECDC bylo od 31. 12. 2019 do 11. 2. 2020 hlášeno 43 118 laboratorně potvrzených případů onemocnění, z toho 42 654 případů v Číně, 41 případů v EU/EAA a Velké Británii; 1 018 hlášených úmrtí na nový koronavirus v Číně, 1 z Filipín.

Příznaky a symptomy: horečka, kašel, dušnost, u závažných případů zánět plic. U starších lidí a osob s chronickým onemocněním je pozorován závažnější až fatální průběh onemocnění.

Inkubační doba: Předpokládaná inkubační doba nového koronaviru je 1 - 12,5 dne s mediánem 5 - 6 dní; tento údaj je potřeba ještě ověřit v rámci epidemiologického sledování nemocných, proto je aktuálně maximální inkubační doba až 14 dnů.

Původce: Nový koronavirus, který byl detekován v Číně, byl od počátku označován jako 2019-nCoV. Na jednání WHO dne 11. 2. 2020 bylo rozhodnuto o jeho pojmenování „COVID-2019“.

Koronaviry patří do velké rodiny RNA virů. Koronaviry byly objeveny v 60. letech, patří mezi zoonotické infekce. Vyvolávají onemocnění respiračního a trávicího traktu u lidí a zvířat (ptáci, savci). Způsobují široký klinický obraz, od běžného nachlazení až po závažné respirační syndromy (MERS-CoV, SARS a COVID-2019). Většina známých koronavirů cirkuluje mezi zvířaty, aktuálně je známo 7 koronavirů, které způsobují onemocnění u lidí.

Zdroj: zatím neidentifikován – pravděpodobně zatím blíže neurčené zvíře. Je pravděpodobné, že za první případy onemocnění je zodpovědný zvířecí zdroj/rezervoár z tržnice ve Wu-chanu.

SARS byl do humánní populace přenesen prostřednictvím malých šelem cibetek, MERS-CoV prostřednictvím dromedárů, velbloudů jednohrbých. Narůstá počet důkazů, které prokazují možnou souvislost mezi 2019-nCoV a jinými podobnými známými koronaviry, které cirkulují mezi netopýři (konkrétně subspecies *Rhinolophus*).

Přenos: Nový koronavirus je respirační virus; k přenosu dochází primárně kontaktem s infikovanou osobou, která zejména při mluvení, kašláním a kýcháním šíří infekční kapénky na své okolí. Přenos je možný také předměty čerstvě kontaminovanými sekrety infikovaného člověka.

Období nakažlivosti, vnímavost, imunita, smrtnost: období nakažlivosti je zatím neznámé, vnímavost je zřejmě všeobecná, případná imunita vůči 2019-nCoV není dosud stanovena. Hlášená smrtnost kolísá od 4 % do 14 %.

Prevence:

- vyhnout se úzkému kontaktu s lidmi s akutním respiračním onemocněním
- často si mýt ruce, zejména při přímém kontaktu s nemocnými nebo v jejich okolí
- dodržovat zásady bezpečné manipulace a kontaktu s divokými, hospodářskými i domácími zvířaty

- lidé s akutním respiračním onemocněním by měli dodržovat „etiketu kašle“ – dostatečná vzdálenost od jiných osob, krýt ústa a nos kapesníkem (kašlat a kýchat případně do rukávu), mýt si často ruce vodou a mýdlem; pokud nejsou dostupné, lze použít dezinfekční gely na bázi alkoholu
- ve zdravotnických zařízeních dodržovat pravidla prevence a kontroly infekcí - stránky NRC pro infekce spojené se zdravotní péčí včetně doporučení pro zdravotnická zařízení při podezření na infekci novým koronavirem <http://www.nrc-hai.cz/>.

Očkování: očkovací látka není dostupná

Terapie: symptomatická, podpůrná, při terapii se také zkoušejí dostupná antivirotika a experimentální léky.

Zdroj: WHO, ECDC, CDC, SZÚ

Aktualizováno 12.2.2020

